

Lakialoite 84

Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Lakialoite laiksi tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

Henkilöyhtiöt ovat pienyrittäjyyden käyttökelpoinen yritysmuoto. Verotuksellisin keinoin tulee mikroyritysten toimintaa ja syntymistä edistää. Nykyhallituksen aikana verotukselliset muutokset eivät ole edistäneet pienyritystoimintaa.

Vuoden 1993 pääomatuloverotuksen yhteydessä säädettiin elinkeinonharjoittajille ja henkilöyhtiöille eräitä siirtymäkauden huojennuksia. Erityisesti tuloverolain 149 §:n 2 momentin pitkäaikaisten velkojen puolittaminen, joka vuosien 1993—1997 nettovarallisuuslaskentaan sirottuna vaikuttaa vielä vuoden 1998 verotuksessa, on ollut velkaisille pienyrityksille usein ainoa mahdollisuus saada yrityksestä edes pieni osa pääomatuloa. Velkojen puolittamismahdollisuuden poistuminen tuleekin ilman erityistöimenpiteitä vaikuttamaan verotusta kiristävästi vuoden 1998 jälkeen.

Tulon jakaminen ansio- ja pääomatuloon suosii myös muutoin yrityksiä, joilla on keskimääräistä enemmän nettovarallisuutta. Koska pienyritykset ovat edelleen velkaisia, ei niihin ole juuri kertynyt pääomatuloa ja mahdollisuudet hyödyntää lievempää pääomatuloverotusta ovat jääneet vähäisiksi. Elinkeinoharjoittajien ja henkilöyhtiöiden kilpailukykyä osakeyhtiöihin

nähdessä on sinänsä yritetty vahvistaa vuoden 1997 alusta lukien lisäämällä näiden nettovarallisuuteen kaavamaisesti 30 prosenttia 12 kuukauden palkoista ja korottamalla pääomatulon tuotoaste 18 prosenttiin. Pienimmillä yrityksillä ei kuitenkaan välttämättä ole palkattua työvoimaa, jolloin kevennys ei kanavoidu näille.

Velkojen puolittamismahdollisuuden jatkaminen tarjoaisi kuitenkin käyttökelpoisen välineen parantaa pienyritysmuotojen kilpailukykyä. Velkojen puolittaminen huomioi kaavamaisesti myös sen tosiasian, että pienyritysten omistajat ovat laajassa henkilökohtaisessa ja ensisijaisessa vastuussa yritystoimintansa veloista, mikä ei ilman erityissäännöstä näy nettovarallisuuden laskentaperusteena olevasta yrityksen kirjanpidollisesta taseesta. Siksi tuloverolain 149 §:n sisältöä tulee muuttaa henkilöyhtiöiden pitkäaikaisten velkojen puolittamiseksi nettovarallisuutta laskettaessa. Koska sanottu pykälä on siirtymäsäännös ja voimassa käytännössä tämän vuoden loppuun, ehdotetaan lisättäväksi uusi 41 a § tuloverolakiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annettuun tuloverolakiin (1535/1992) uusi 41 a § seuraavasti:

41 a §

*Yritystulon pääomatulo-osuuden laskenta-
ajankohta eräissä tapauksissa*

Poiketen siitä, mitä 38—40 §:ssä säädetään pääomatulo-osuuden laskenta-ajankohdasta,

yritystulon pääomatulo-osuus lasketaan verovuoden päättyessä elinkeinotoimintaan tai maatalouteen taikka yhtymän elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kuuluvan nettovarallisuuden perusteella.

Poiketen siitä, mitä 41 §:ssä säädetään nettovarallisuutta laskettaessa, jätetään elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoyhtymän elinkeinotoiminnan pitkäaikaisista veloista sekä maatalouden harjoittajan ja verotusyhtymän osakkaan maatalouden pitkäaikaisista veloista verovelvollisen tai elinkeinoyhtymän vaatimuksesta vähentämättä määrä, joka vastaa 50 prosenttia verovelvollisen tai elinkeinoyhtymän tilikauden päättyessä oleista edellä mainituista pitkäaikaisista korollisista veloista, kuitenkin enintään 500 000 markkaa.

Asiaa koskeva vaatimus on esitettävä ennen

siltä verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä, jota vaatimus koskee.

Edellä 1 momentissa pitkäaikaisella velalla tarkoitetaan velkaa tai sitä osaa velasta, joka erääntyy maksettavaksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua, ei kuitenkaan luottosopimusta, jossa on sovittu luottorajasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1998

Olavi Ala-Nissilä /kesk
Juha Rehula /kesk
Markku Lehtosaari /kesk
Maria Kaisa Aula /kesk
Timo Järvilahti /kesk
Hannes Manninen /kesk

Matti Ryhänen /kesk
Eero Lämsä /kesk
Aapo Saari /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Aino Suhola /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Kari Myllyniemi /kesk

Maija-Liisa Veteläinen /kesk
Vuokko Rehn /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Matti Väistö /kesk
Markku Koski /kesk
Hannu Kemppainen /kesk